

Tutkijat: Yritykset voisivat suojella verkon käyttäjiä sensuurilta

Samuli Tiikkaja HS

INTERNETIN valvonta on lisääntynyt huomattavasti 2000-luvun aikana, todetaan *Sananvapaus ja sensuuri verkkoaikana* -hankkeen loppuraportissa, joka julkistettiin maanantaina Päivälehdessä museossa. Hankkeessa yksilöitiin kymmenen internetviestinnän ja sen valvonnan trendiä.

Raportin ovat laatineet Kansalliskirjaston johtaja, professori **Kai Ekholm** ja tutkija **Päi-**

vikki Karhula Eduskunnan kirjastosta. Tutkimus on tehty Tampereen yliopiston informaatiotieteiden yksikön ja kansainvälisen kirjastoalan järjestön IFLA:n ja sen sananvapauskomitean FAIFE:n yhteistyönä. Hankkeen on rahoittanut Helsingin Sanomain Säätiö.

YKSI havainnoista on se, että hallitukset painostavat internetin välittäjiä – esimerkiksi kirjastoja – yhä enemmän ”tutkimaan, seuraamaan ja

rankaisemaan käyttäjiä”. Tyypillisesti kyse on tekijänoikeuksien valvonnasta, jonka varjolla kuitenkin seurataan kaikkia käyttäjien tietoja ”ohittaen samalla käyttäjien yksityisyyden rajat”.

”Samat valvonnan käytännöt, kuten käyttäjien pakollinen tunnistautuminen ja tietovalvonta, jotka voivat olla perusteltuja tietyissä yhteyksissä länsimaisissa demokratioissa, tekevät elämästä hengenvaarallista yhteiskunnissa, joissa poliittinen ilmapiiri on

erilainen”, raportin johtopäätöksissä todetaan.

Tutkijoiden mukaan poliittinen ja kaupallinen paine on saanut yrityksiä tekemään eettisiä päätöksiä. Esimerkiksi Google lopetti hakutulosten sensuroinnin hakupalvelunsa kiinalaisessa versiossa vuonna 2010.

”Yritykset voisivat toimia valvonnan ja sensuurin vastaavina ja avata uusia mahdollisuuksia käyttäjien oikeuksien suojalle”, raportissa sanotaan.